

Koorpartijen oefenen met de computer

- een complete handleiding op één A-viertje -

Wanneer je onderstaande instructies volgt, kun je zelfstandig je koorpartijen oefenen met behulp van de computer. Je hebt nodig:

- een computer met Windows '95 of hoger
- een geluidskaart (zit er standaard in)
- twee luidsprekers – bij voorkeur van redelijke kwaliteit (geen laptop-speakers)
- bestanden die je ontvangen hebt: akoffplr.exe of akoffplr.zip en bachkoraal.mid
- vijftien minuten tijd (als het allemaal in één keer lukt)

Ga als volgt te werk:

Je hebt twee soorten bestanden ontvangen:

1. een bestand met de kleurrijke naam: AKoffPrl.exe of -zip
2. een of meer bestanden met de toevoeging .mid. Daaronder in ieder geval het oefenbestand 'Bachkoraal.mid'.

Alle bestanden met de toevoeging .mid zijn zogeheten midibestanden. Midi is in de computerwereld de standaard voor muziekoverdracht. Het exe-bestand hoort bij het programma dat de midibestanden laat afspelen.

Dubbeklik op het exe-bestand. Er verschijnt een klein paneeltje met de naam AKoff Player. Dit is een soort bedieningspaneel zoals je kent van de CD-speler.

Ga naar het File-menu en vervolgens naar Openen. Zoek in je bestandenlijst het bestand Bachkoraal.mid. We gaan dit koraal eens wat nader bekijken, of beter: beluisteren. Klik maar eens op het icoontje met de groene driehoek. Als het goed is, hoor je nu het koraal van Bach. Hoor je niets, dan heb je een probleem. Zie kleine lettertjes.

Probleem: ik hoor niets!

Niet eenvoudig, want Midi is een ingewikkeld systeem. Probeer de onderstaande drie opties:

1. Probeer via 'Start – Documenten – Bachkoraal' het bestand te openen
2. Klik op het icoontje onder de 'p' van Help (volumecontrol). Misschien is bij Synthesizer het volume gedempt, of is alles gedempt. Repareer dit door het vinkje weg te vinken.
3. Ga na of bij 'Deze computer – configuratiescherm – multimedia – Midi-uitvoer' iets is aangegeven. Wie een zoon van acht of ouder heeft, haalt hem erbij. Anders wordt het tijd voor een vriendje of de buurman.

Klik nogmaals op de groene driehoek. Weer hoor je nu het koraal van Bach. Tegelijkertijd loopt er een wijzer van links naar rechts. Deze geeft de verstreken tijd aan.

Vreemd genoeg klopt deze tijdsaanduiding niet met de werkelijkheid. Het Bachkoraal duurt een kleine minuut, maar Meneer AKoff maakt er 27 seconden van. Niet zeuren: het is allemaal gratis.

Je kunt die schuifpijl ook met de muis verplaatsen. Sleep de pijl maar eens naar de positie iets voor 0.22. Wanneer je weer op de groene driehoek klikt zal de muziek ongeveer starten in de laatste zin van het koraal. Handig als je een lastig fragment wilt oefenen.

Wil je dit stuk een paar keer achter elkaar oefenen of alle twaalf coupletten doorzingen, klik dan op het icoontje rechts naast de rode knop (de repeat-knop). Het stuk zal blijven klinken, zolang de computer aanstaat.

Ben je het zat, klik dan op het zwarte vierkantje (de uit-knop).

De volgende stap:

Klik op het icoontje rechts naast het vraagteken. Er verschijnt een groter scherm met een aantal vakjes en schuifregelaars.

Het koraal van Bach is vierstemmig. Op het schema zie je dan ook vier balken, genoemd naar de koorstemmen s – a – t – b. Bovendien is er nog een balk 'tiktak' geheten. Dit is de metronoom.

Stel: je bent alt en je wilt je eigen partij extra goed horen. Er zijn dan drie mogelijkheden:

1. Je laat je eigen stem solo horen. Klik dan in de kolom 'solo' op het rondje naast de letter a. De overige drie partijen worden grijs gekleurd en je zult ze niet meer horen. Nogmaals klikken en je hoort weer het hele 'koor'.
2. Je laat je eigen stem extra sterk horen. Schuif daarvoor met de muispijl de volumeregelaars van de drie overige stempartijen wat verder naar links.
3. Je laat je eigen stem over één van beide luidsprekers horen. Daarvoor moet je bij de balansregelaars zijn. Het handigst is het om altpartij helemaal naar links te schuiven en de overige drie partijen naar rechts te schuiven (of andersom natuurlijk).

Uiteraard zijn opties 2 en 3 te combineren.

De onderste balk is voor de metronoom. Deze tiktakt gezellig de maat mee. Als je dat hinderlijk of overbodig vindt, schakel je dat kanaal gewoon uit, of je zet het volume van dat kanaal op nul.

Voor gevorderden of voor hen die dat willen worden:

Je kunt andere instrumenten aan de verschillende stemmen toewijzen. Zelf heb ik, geheel stijleigen, allemaal blokfluiten aan het werk van Bach toebedeeld, maar experimenteer zelf eens met de 128 instrumenten die verborgen zitten in je computer. Klik daartoe op het pijltje rechts naast 'recorder' van de sopraanpartij. Er rolt een scherm open waarin je allemaal instrumenten ziet staan. Ernaast zit een schuifje. Vervang de Recorder door de Clarinet die er drie plaatsen boven zit. Vervang op dezelfde manier de blokfluit van de altpartij door de Acoustic Grand Piano helemaal bovenaan. Het is niet moeilijk om hetzelfde Bachkoraal door een hardrockband af te laten spelen. Veel plezier!

Test jezelf: ken ik mijn partij echt goed? Klik in de kolom 'on' je eigen partij weg. Je houdt nu de drie andere partijen over en je zingt de weggevinkte partij.

Tenslotte twee tips en een wijze les::

→ Tip 1.

Je kunt je instellingen opslaan zoals je elk bestand kunt opslaan. Ook kun je uiteraard het programma Akoffpr.exe op je harde schijf installeren en een icoontje op je bureaublad maken.

→ Tip 2.

Wil je werken zonder achter de computer te zitten, dan zijn er twee mogelijkheden:

1. Van alle stukken je voorkeursinstellingen vastleggen en een CD (laten) branden. Je kunt de CD dan op een gewone Cd-speler afspelen, of in de auto, of op de camping. Je moet de midibestanden dan eerst omzetten in een zg. wav-bestand of in mp3. Hier weet ik het fijne niet van.
2. Via de audio-uitgang van je computer. Deze uitgang die vaak de verbinding geeft naar de luidsprekers van de pc, kan ook gebruikt worden voor de verbinding naar een cassettedeck. Enige voorzichtigheid is geboden: het uitgangsniveau is bij sommige computers erg hoog ingesteld.

→ Wijze les:

Deze computerbestanden zijn een hulpmiddel om je partijen te leren. Het klinkt allemaal gortdroog. Kijk bovendien niet voortdurend naar je beeldscherm, maar vooral in je bladmuziek en zing vol overtuiging mee. Loop ook eens een rondje tijdens het zingen, om te voorkomen dat het lijf verstijft bij het zitten.

Dit programmaatje blinkt uit door zijn eenvoud, maar ook door zijn beperkingen. Zo is bijvoorbeeld het tempo niet te regelen. Wie meer wil kan bijvoorbeeld terecht bij www.anvilstudio.com. Dit (eveneens gratis neer te laden) programma kan duizend dingen meer, zoals tempoveranderingen en transponeren. Een dergelijk programma (iets eenvoudiger) is te vinden op www.vanBasco.com. Het is een soort karaokespeler.